

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 września 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. przeciwko A. M. o zapłatę kwoty 24.787,53 złotych oraz orzekł o kosztach procesu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód, podnosząc następujące zarzuty:

- naruszenia art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że:

a) powód nie zadośćuczynił spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu i nie wykazał faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy w szczególności w zakresie istnienia, wymagalności i wysokości wierzytelności wynikającej z umowy kredytu ratального, jakim jest Kredyt Restrukturyzacyjny dnia 21.06.2010r. (Umowa Kredytowa), co stoi w sprzeczności z przedłożoną do pozwu dokumentacją oraz przyznaniem przez pozwaną w piśmie z dnia 06.05.2015r. (odpowiedzi na pozew) wprost okoliczności wypowiedzenia jej przez wierzyciela pierwotnego Umowy Kredytowej;

b) na pozwanej nie ciąży obowiązek wykazania okoliczności całkowitej spłaty zobowiązania bądź istnienia zadłużenia w niższej wysokości niż wskazana przez powoda, a zatem faktów z których to pozwana wywodzi skutki prawne, i w efekcie bezzasadne przyjęcie, że to powód zobligowany jest wykazać że pozwana spłaciła zadłużenie oraz w jakiej wysokości i w jakiej dacie następowały spłaty, gdy tymczasem ciężar przeprowadzenia dowodów na okoliczność częściowej lub całkowitej spłaty zadłużenia spoczywa na stronie pozwanej;

- naruszenie przepisu prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a to art. 227 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c., w zw. z art. 299 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że zeznania pozwanej o okolicznościach faktycznych mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wyrażone w trakcie przesłuchania jej przez Sąd na rozprawie w dniu 21.07.2015r., w szczególności w odniesieniu do faktu rzekomego nieotrzymania przez stronę pozwaną wypowiedzenia Umowy Kredytowej, skierowanego do niej przez wierzyciela pierwotnego, są logiczne, spójne i zasługują na wiarę i w efekcie przyjęcie przez Sąd I instancji, że powód nie wykazał czy oraz kiedy doszło do wypowiedzenia Umowy Kredytowej, podczas gdy okoliczność wypowiedzenia pozwanej przez Bank (...), nie tylko wynika z materiału dowodowego zaproponowanego przez stronę powodową w toku procesu (zaświadczenia z dnia 09.06.2011r. i bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 09.06.2011r. nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 07.07.2011r., sygn.. akt I Co 2356/11) ale także została przyznana wprost przez pozwaną w treści pisma strony pozwanej z dnia 06.05.2015r. (pkt. 8 odpowiedzi na pozew), a zatem twierdzenia pozwanej w tym zakresie są wewnątrznie sprzeczne i nie zasługują na wiarę;

- naruszenie przepisów prawa procesowego które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 232 zdanie 1 k.p.c., poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, a to istnienia wymagalnej wierzytelności wobec pozwanej wynikającej z Umowy Kredytowej, w szczególności faktu wypowiedzenia pozwanej Umowy Kredytowej przez wierzyciela pierwotnego podczas gdy powód zaoferował w sprawie wzajemnie się uzupełniające dowody w postaci:

- umowy kredytu ratального, jakim jest Kredyt Restrukturyzacyjny z dnia 21.06.2010r. (Umowa Kredytowa) wykazującej treść stosunku zobowiązaniowego łączącego pozwaną z Wierzycielem Pierwotnym (Bankiem (...)), wysokość zadłużenia pozwanej objętego restrukturyzacją oraz prawa i obowiązki stron;

- zaświadczenia z dnia 09.06.2011r. o rozwiązaniu Umowy Kredytowej na okoliczność rozwiązania Umowy, a zatem postawienia wstań wymagalności niezaspokojonych roszczeń Banku (...);

- Bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 09.06.2011r. (...) wraz z wnioskiem o nadanie (...) klauzuli wykonalności, jakie udowadniają wysokość zobowiązania strony pozwanej na dzień wystawienia (...) oraz wymagalność roszczeń;

- postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgierzu C. K. z dnia 17.08.2012 r., sygn. akt I KM 1505/12 oraz pisma Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgierzu M. D. z dnia 28.02.2014 r., sygn. akt KM 3319/12 na okoliczność skierowania przez Wierzyciela Pierwotnego swoich roszczeń na drogę postępowania egzekucyjnego, niezaspokojenia roszczeń wierzyciela w toku egzekucji oraz przerwania biegu terminu przedawnienia;

- umowy zmiany umowy spółki komandytowej z dnia 08.10.2014r. wraz z wydrukiem z wykazu wierzytelności sporządzonego w formie elektronicznego załącznika do tej umowy, umowy świadczenia w miejsce wykonania z dnia 24.10.2014r. wraz z wydrukiem z wykazu wierzytelności sporządzonego w formie elektronicznego załącznika do tej umowy, odpisu pełnego (...) Bank (...) S.A., odpisu pełnego KRS (...) Spółka Akcyjna, odpisu (...) sp. z o.o. w W., odpisu (...) sp. z o.o. sp. k., postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 23.09.2011r. sygn. sprawy WA.XII NS-REJ.KRS/(...) z poświadczeniem notarialnym zgodności odpisu z oryginałem Repertorium A nr 12123/2011, wyciągu z Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 29.08.2011r. (...) / (...) / 700/57/40/II/AK z poświadczeniem notarialnym zgodności odpisu z oryginałem Repertorium A nr 1714/2011 na dowód skutecznego nabycia przez powoda wierzytelności wobec pozwanej, wynikającej z Umowy Kredytowej oraz przysługującej powodowi legitymacji czynnej;

- podpisanego wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu (...) z dnia 07.01.2015r. (wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego) wykazującego istnienie oraz obowiązek spełnienia świadczenia przez stronę pozwaną oraz nabycie przez stronę powodową dochodzonych wierzytelności;

- pełnomocnictwa do podpisywania wyciągów z ksiąg rachunkowych powoda wraz z dokumentami potwierdzającymi umocowanie osób podpisujących pełnomocnictwo;

- zawiadomienia o zbyciu wierzytelności przez Bank (...) z dnia 04.11.2014r., jako poinformowania strony pozwanej o zmianie wierzyciela, które to dokumenty potwierdzają zarówno istnienie po stronie pozwanej zobowiązania wynikającego z umowy Kredytowej, jak też jego wymagalność i wysokość;

- naruszenie przepisów prawa procesowego które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, a nadto wyciągnięcie z zebranego materiału dowodowego wniosków nielogicznych, sprzecznych z tym materiałem co przejawia się tym, że:

a) Sąd I instancji pominął fakt przyznania przez stronę pozwaną wprost, w treści pisma pozwanej z dnia 06.05.2015r. (pkt 8 odpowiedzi na pozew), okoliczności wypowiedzenia pozwanej przez wierzyciela pierwotnego Umowy Kredytowej, a co za tym również wymagalności dochodzonego przez powoda roszczenia, co winno skutkować przyjęciem przez Sąd, że roszczenie powoda w zakresie kapitału kredytu, jest udokumentowane, istniejące i wymagalne;

b) Sąd Rejonowy wadliwie ocenił zeznania pozwanej w zakresie rzekomego nieotrzymania przez nią od Banku wypowiedzenia Umowy Kredytowej, jako logiczne, spójne i wiarygodne i uznał, że powód w żaden sposób nie wykazał wymagalności swojego żądania, podczas gdy zeznania pozwanej w tym przedmiocie są sprzeczne z treścią oświadczenia złożonego przez nią w piśmie procesowym z dnia 06.05.2015r. (odpowiedź na pozew), a zatem nie zasługują w tej części na wiarę;

c) Sąd I instancji wyciągnął z zebranego w sprawie materiału dowodowego wnioski nielogiczne, sprzeczne z tym materiałem i w efekcie bezzasadnie przyjął, że powód nie wykazał istnienia, wymagalności i wysokości dochodzonego roszczenia, w tym m.in. w zakresie kapitału kredytu, podczas gdy okoliczności te wynikają z zaproponowanych przez stronę powodową w sprawie dokumentów, w szczególności zaświadczenia z dnia 09.06.2011r. wskazującego

datę rozwiązania Umowy Kredytowej, (...) wraz z wnioskiem w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności oraz postanowieniem o nadaniu (...) klauzuli wykonalności, a także wyciągów z elektronicznych załączników do Umowy zmiany umowy spółki (...) sp. z o.o. oraz Umowy świadczenia w miejsce wykonania z dnia 24.10.2014r., co przy uwzględnieniu faktu przyznania przez stronę pozwaną okoliczności niewywiązania się pozwanej ze zobowiązania obligowało Sąd I instancji do uwzględnienia roszczenia powoda w zakresie kapitału kredytu;

d) Sąd I instancji bezzasadnie przyjął, że powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia w zakresie kapitału kredytu, w szczególności zaś w jakiej wysokości i w jakiej dacie pozwana dokonała częściowej spłaty zadłużenia, gdy tymczasem okoliczność częściowej lub całkowitej spłaty zadłużenia stanowi niewątpliwie fakt z którego to strona pozwana, a nie powód wywodzi skutki prawne;

e) Sąd I instancji nie uwzględnił mocy dowodowej wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...) z dnia 07.01.2015r. dla wykazania zasadności roszczenia powoda, w sytuacji gdy z jego treści wynika jednoznacznie wysokość wierzytelności, a nadto konkretyzuje on także podstawę zobowiązania.

W konkluzji powód sformułował wniosek o zmianę wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 15.815,12zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz zasądzenie na rzecz powoda od pozwanej zwrotu kosztów procesu za pierwszą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z uiszczoną opłatą skarbową od pełnomocnictwa, a także zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ewentualnie, powód wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

Podniesione przez powoda zarzuty apelacyjne, choć zostały ujęte w dość złożonej konfiguracji poprzez powołanie się na naruszenie odpowiednich przepisów prawa materialnego i procesowego, w istocie kwestionują przeprowadzoną przez Sąd Rejonowy ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i kładą akcent na uchybienia postępowania dowodowego.

Stosownie do przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W sytuacji procesowej z jaką mamy do czynienia w niniejszej sprawie na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia, że przysługuje jemu wierzytelność względem pozwanej w wysokości określonej przez żądanie pozwu. Z tych względów i w świetle zgromadzonego w sprawie materiału Sąd Rejonowy doszedł do prawidłowej konkluzji, iż skarżący temu ciężarowi nie sprostał.

W pierwszej kolejności wątpliwości budzi sposób reprezentacji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowie z dnia 8 października 2014 roku zawartej w formie aktu notarialnego, w ramach której Raiffeisen Bank (...) wniósł aportem wkład niepieniężny obejmujący wymagalne wierzytelności z tytułu umów i pożyczek. Jak wynika z odpisu KRS M. P. działający w imieniu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. nie jest umocowany do reprezentowania spółki. Podobna sytuacja dotyczy umowy z dnia 24 października 2014 roku, w której (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zawarła z (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. reprezentowanym przez (...) Spółkę

Akcyjną we W. umowę o świadczenie w miejsce wykonania, na mocy której (...) sp. z o.o. sp. k. zwolniła się z zobowiązania względem swojego kontrahenta poprzez spełnienie innego świadczenia, to jest poprzez przelew wierzytelności przysługujących (...) Bank (...) S.A., które zostały wniesione aportem do (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W.. Reprezentujący spółkę (...) nie jest uwidoczniony w KRS spółki jako osoba upoważniona do składania oświadczeń w jej imieniu.

Uwadze Sądu Okręgowego nie umknęła także niezgodność numeru umowy kredytowej z dnia 21 czerwca 2010 roku z numerem umowy wskazanym w wyciągu z wykazu wierzytelności do umowy z dnia 8 października 2014 roku zawartej w formie aktu notarialnego oraz wyciągu z elektronicznego Załącznika nr 1 do Umowy świadczenia w miejsce wykonania z dnia 24 października zawierającej spis wierzytelności objętych umową. Ponadto, wyciągi te nie zostały we właściwy sposób uwierzytelnione, widnieje pod nimi jedynie podpis pełnomocnika powoda.

W pełni należy podzielić ocenę Sądu I instancji, że powód nie wykazał, że czy i kiedy doszło do wypowiedzenia umowy zawartej z pozwaną. Zaświadczenie o dacie wypowiedzenia wystawione przez (...) S.A., załączone do akt sprawy w formie kserokopii jest niewystarczające dla wykazania tego faktu. Powód, chcąc dowieść powyższej okoliczności, winien przedstawić pismo stanowiące wypowiedzenie umowy przynajmniej wraz z potwierdzeniem jego nadania. Pozwana konsekwentnie w toku całego postępowania kwestionowała, ażeby otrzymała od banku jakiegokolwiek pismo w przedmiocie wypowiedzenia umowy kredytu. Skarżący nie zdołał wykazać, iż zeznania pozwanej w tym zakresie są niewiarygodne. W szczególności nie można przyznać racji powodowi, że pozwana wypowiedzenie umowy jest okolicznością przyznaną przez pozwaną. Co prawda pozwana w odpowiedzi na pozew z dnia 6 maja 2015 roku wskazała na wypowiedzenie umowy w dniu 9 czerwca 2011 roku, ale fakt wypowiedzenia błędnie utożsamia z wydaniem bankowego tytułu egzekucyjnego.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika zatem w żaden sposób, w jakiej części pozwana zalega ze spłatą należności wynikającej z przedmiotowej umowy kredytowej. Ocena ta jest zasadna zwłaszcza wobec faktu, iż przeciwko pozwanej toczyło się już postępowanie egzekucyjne.

Jak słusznie wskazał również Sąd I instancji, wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...) nie jest wystarczającym dowodem na istnienie wierzytelności, a zwłaszcza na realne istnienie roszczenia, skutkującego obowiązkiem zapłaty za jego spełnienie. Dokument ten nie ma bowiem waloru dokumentu urzędowego. Jest to dokument prywatny ze wszystkimi tego skutkami procesowymi wskazanymi w normie art. 245 k.p.c. Jednocześnie przedmiotowy dokument nieprecyzyjnie oraz ogólnikowo opisuje dochodzoną pozewm wierzytelność. Nie wskazuje bowiem w sposób szczegółowy skąd wzięły się poszczególne kwoty, na które ten dokument wskazuje, w wyniku jakich konkretnie postanowień łączącego pozwanego z cedentem stosunku prawnego, kiedy wierzytelność powstała, kiedy stała się wymagalna, według jakiej stopy i za jaki okres wierzycielowi należą się odsetki, w następstwie jakich konkretnie postanowień łączącego pozwanego z cedentem stosunku prawnego winny być naliczane odsetki w żądanej wysokości i za okres żądany. Dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu oraz wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia, np. cesji wierzytelności. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności. Nie stanowią one jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w uzasadnieniu uchwały z dnia 7 października 2009 roku, w sprawie o sygnaturze akt III CZP 65/09, LEX nr 522989, Biul.SN 2009/ 10/6, iż sam wpis w księgach rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie przesądza jeszcze o tym, że konkretna wierzytelność faktycznie istnieje. W ramach kontroli rachunkowej nie jest bowiem oceniana strona prawna konkretnej transakcji i jej skuteczność w świetle prawa cywilnego. Celem prowadzenia ksiąg rachunkowych funduszu jest jedynie wykazanie dokonywanych operacji zakupu, lub sprzedaży w celach finansowych. Oznacza to, że sam fakt dokonania zapisu w księgach funduszu o istnieniu wierzytelności nie wiąże się z domniemaniem prawnym, że wierzytelność ta istnieje. Brak bowiem jakiegokolwiek sposobu kontroli prawidłowości podstaw dokonywanych wpisów, poza ich prawidłowością formalną. Organy funduszu nie mają wystarczających kompetencji do zbadania, czy nabywana wierzytelność faktycznie istnieje. O ile zatem należy przyjąć, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu potwierdza fakt dokonania cesji (nabycia

wierzytelności), o tyle do wykazania skuteczności tego nabycia, tj. do wykazania istnienia wierzytelności, konieczne jest przedstawienie odpowiednich dowodów.

O zasadności dochodzonego przeciwko pozwanego roszczenia nie decyduje także okoliczność wystawienia przez poprzednika prawnego powoda bankowego tytułu egzekucyjnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd akcentujący specyfikę wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym (zob. uchwałę z dnia 7 stycznia 2004 r., III CZP 48/03, publ. OSNC 2004, nr 10, poz. 155). Podkreśla się, że wyposażając banki w uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych ustawodawca przyznał im "przywilej kwalifikowany i wyjątkowy"; umożliwił im realizację roszczeń cywilnoprawnych bez konieczności ich dochodzenia w sądowym postępowaniu rozpoznawczym. Z tego względu w Prawie bankowym wytyczone zostały ściśle ramy prawne dopuszczalności posłużenia się przez bank bankowym tytułem egzekucyjnym w celu dochodzenia wierzytelności od jego dłużników. Powód jako nabywca wierzytelności wynikającej z bankowego tytułu egzekucyjnego, nie może na tej podstawie wywodzić jej wymagalności, albowiem oznaczałoby w rzeczywistości rozszerzenie przywileju przyznanego tylko bankom na wszystkich nabywców takiej wierzytelności, to zaś byłoby nie do pogodzenia z kwalifikowanym i wyjątkowym charakterem tego przywileju. Odnotować w tym miejscu warto również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 roku w sprawie o sygn. akt P 7/09, w którym uznał on, że bankowy tytuł egzekucyjny w stosunku do osoby fizycznej nie prowadzącej działalności gospodarczej nie posiada waloru dokumentu urzędowego. Z powodu uznać należy, iż bankowy tytuł egzekucyjny sam w sobie nie jest dowodem istnienia i wysokości jakiegokolwiek wierzytelności, a co za tym idzie istnienie objętej nim wierzytelności podlega w postępowaniu sądowym ogólnym regułom dowodzenia i nie korzysta w tym zakresie z żadnego uprzywilejowania.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.